

Sygn. akt VIII U 23/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania J. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22 października 2015 r. **nr** 343 (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 23/16

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 22 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił J. Z. umorzenia należności

z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od lutego 2000 r. do lutego 2004 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie uregulowała niepodlegających umorzeniu należności w terminie

12 miesięcy wskazanym w art. 1 ust. 12 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012r,1551 – dalej ustawa abolicyjna), a tym samym nie spełniła warunków przewidzianych w art. 1 ust. 10 ww. ustawy, a to nieposiadania na dzień wydania decyzji niepodlegających umorzeniu składek ubezpieczeniowych.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona wniosła o uchylenie powyższej decyzji podnosząc, iż zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121) składki za wyżej wskazany okres uległy przedawnieniu.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie i podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia podniesionego przez ubezpieczoną wskazał, iż na skutek prowadzonego w okresie od 23 lutego 2010 r. do 18 czerwca 2013 r. względem odwołującej postępowania egzekucyjnego doszło do przerwania biegu przedawnienia. Organ przypomniał ponadto, iż złożenie wniosku o umorzenie należności powoduje zawieszenie terminu przedawnienia składek zgodnie z art. 1 ust. 15 ustawy abolicyjnej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

W dniu 11 sierpnia 2014 r. po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydał decyzję warunkową o nr (...). Organ wskazał zaległości podlegające umorzeniu na dzień 24 kwietnia 2015 r., tj. dzień złożenia wniosku o umorzenie, za okres od lutego 2002r. do lutego 2004r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 55.566,30zł, z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne w łącznej kwocie 13.780,83zł, z tytułu składek na Fundusz Pracy w łącznej kwocie 4.378,75zł oraz pouczył odwołującą, iż warunkiem umorzenia zaległych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Decyzja ta została doręczona 2 września 2014 r., zaś uprawomocniła się 3 października 2014 r. Ubezpieczona nie podjęła żadnych czynności w kierunku uregulowania należności nie podlegających umorzeniu ani ustaleniu ich wysokości.

W dniu 22 października 2015 r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję, którą odmówił umorzenia zaległych należności z powodu nie spełnienia warunków wskazanych w decyzji z 11 sierpnia 2014 r.

Odwołująca nie kwestionowała wysokości kwot objętych decyzją organu.

Powyższy stan faktyczny wynikający z akt organu rentowego, nie był sporny.

Nie kwestionowanym jest, że organ rentowy prowadził przeciwko ubezpieczonej postępowanie egzekucyjne dotyczące składek za okres od lutego 2002r. do lutego 2004r. Postępowanie zostało wszczęte w dniu 23.02.2010r., a zakończone zostało w dniu 27.05.2014r. postanowieniem o umorzeniu postępowania.

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8, tj. decyzji określającej warunki umorzenia należności;

2) innej niż pkt. 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z art. 1 ust. 6 tej ustawy umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich,

za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Po myśli art. 1 ust. 8 tej samej ustawy ZUS wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Zgodnie z art. 1 ust. 10 ustawy warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt. 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Po myśli art. 1 ust. 11 i 12 ustawy abolicyjnej niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8. W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

Art. 1 ust. 13 tej samej ustawy stanowi, iż ZUS wydaje decyzję o:

- 1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub
- 2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

Z kolei zgodnie z art. 1 ust. 15 ustawy abolicyjnej bieg terminu przedawnienia należności, o których mowa w ust. 1, 6, 10 i 12, ulega zawieszeniu na okres od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 13.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż ubezpieczona w wyznaczonym przez art. 1 ust. 12 ustawy abolicyjnej terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji warunkowej z dnia 11 sierpnia 2014 r., a to decyzji opisanej w art. 1 ust. 8 powołanej ustawy określającej warunki umorzenia, nie uregulowała niepodlegających umorzeniu zaległych należności. Bezsprzeczne jest również, odwołująca nie podjęła żadnej próby spłaty należności nie podlegających umorzeniu bądź ustalenia ich wysokości. Bez wątpienia zatem nie spełniła zatem warunku nieposiadania na dzień wydania decyzji umarzającej zaległe należności niepodlegających umorzeniu składek ubezpieczeniowych w rozumieniu art. 1 ust. 10 przedmiotowej ustawy, o którym to warunku została w ww. decyzji organu rentowego pouczona.

Odwołująca uzasadnia nieuregulowanie zaległych należności, podnosząc argument ich przedawnienia w oparciu o art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z tym przepisem – w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2011r. – należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Tak więc objęte skarżoną decyzją należności składkowe za okres od lutego 2000r. uległyby przedawnieniu w lutym 2012.

Przepis art. 24 ust. 4 został znowelizowany z dniem 1 stycznia 2012r. ustawą z dnia 16 września 2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. Nr 232, poz.1378) i zgodnie aktualnym brzmieniem tego przepisu, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Przywołana ustawa z dnia 16 września 2011r. o redukcji... wprowadzająca z dniem 1 stycznia 2012r. 5-letni termin przedawnienia składek, zawiera przepisy przejściowe odnoszące się do składek nieprzedawnionych. I tak zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 tej ustawy do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11 (tj. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Od dnia 1 stycznia 2012 r. należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Co ważne 5-letni termin stosuje się również do przedawnienia należności z tytułu składek, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Jeżeli jednak przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z wpływem tego wcześniejszego terminu.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że termin przedawnienia należności z tytułu składek, zgodnie z art. 24 ust. 5b ustawy systemowej zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Zawieszenie biegu przedawnienia sprawia zaś, że w terminie przedawnienia nie uwzględnia się co prawda okresu, w którym bieg przedawnienia był zawieszony, ale uwzględnia okres przedawnienia, który poprzedzał ten okres.

Niekwestionowany w rozpoznawanej sprawie jest, że organ rentowy prowadził przeciwko ubezpieczonej postępowania egzekucyjne dotyczące składek za okres od lutego 2002r. do lutego 2004r. Postępowanie zostało wszczęte w dniu 23.02.2010r. – i na ten dzień należności nie były przedawnione – zakończone zostało w dniu 27.05.2014r. postanowieniem o umorzeniu postępowania.

Ubezpieczona w oparciu o zapisy ustawy abolicyjnej złożyła wniosek o umorzenie składek w dniu 24.04.2014r., a zatem zgodnie z art. 1 ust. 15 tej ustawy bieg terminu przedawnienia wszystkich należności składkowych wraz z odsetkami uległ zawieszeniu na okres od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji w przedmiocie umorzenia. Reasumując w dniu wydania decyzji warunkowej należności składkowej odwołującej nie uległy przedawnieniu, bowiem bieg ich przedawnienia uległ zawieszeniu do dnia 23.02.2010r.

Odwołująca nie spełniła ustawowych warunków umożliwiających wydanie decyzji o umorzeniu należności składkowych, a zatem organ rentowy zgodnie z prawem prawidłowo odmówił ich umorzenia. W odwołaniu ubezpieczona nie wskazała żadnych innych okoliczności faktycznych ani prawnych mogących stanowić podstawę do zmiany decyzji przez Sąd. Należy jeszcze nadmienić, iż zgodnie z przepisami art. 477¹⁴ k.p.c. Sąd w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie może uchylić decyzji organu rentowego, a jedynie zmienić zaskarżoną decyzję w całości lub w części albo oddalić odwołanie.

Na podstawie powyższych rozważań Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego, w brzmieniu obowiązującym w dacie wpływu odwołania do Sądu.

(-) SSO Grażyna Łazowska